

La influència de la contaminació atmosfèrica en l'aparició de les al·lèrgies

La nostra respiració perd qualitat al mateix ritme que ho fa l'aire

La pol·lució a les ciutats és un problema de salut pública cada cop més important, i també té incidència directa al desenvolupament d'al·lèrgies. Com afecta la contaminació atmosfèrica en aquest àmbit? Fan sorgir de noves? Aguditzen les existents?

L'al·lèrgia es una equivocació del sistema immunitari. En els països més rics, on la població està vacunada i molts microorganismes resulten menys patògens, les defenses busquen enemics en els elements que les envolten. Aliments, àcars de la pols, pòl·lens, fongs, làtex... es converteixen en diana de les nostres cèl·lules immunitàries, que provoquen una reacció al·lèrgica quan entren en contacte.

L'al·lèrgia és una malaltia provocada per les millores en salut de la població. L'al·lèrgia respiratòria i l'al·lèrgia als aliments ocupen la major part de consultes per problemes de salut d'aquestes característiques. **Les malalties al·lèrgiques poden ser lleus, més importants o, fins i tot, poden posar en risc la vida de qui les pateix.** Una al·lèrgia no és una banalitat, és un problema de salut important que a més va en augment. Les autoritats ho han de tenir molt en compte, fet que lamentablement ara no es produeix.

Quina incidència té l'al·lèrgia entre la població?

Una de cada tres persones patirà una malaltia al·lèrgica al llarg de la seva vida. Un 75% dels casos d'al·lèrgia s'associen a l'asma, que es calcula que afecta al 15 % de la població. En el 50% dels adults i el 80% dels infants que pateixen asma, aquesta té una causa al·lèrgica.

A Catalunya, un milió i mig de persones pateixen alguna malaltia al·lèrgica respiratòria, i en 4 de cada 10 casos està provocada per un pol·len. En els darrers anys s'ha duplicat el nombre de persones al·lèrgiques, amb previsió d'anar creixent. Tot i que a les ciutats hi ha menys quantitat de pol·len que al camp, les partícules dièsel produïdes pels cotxes i les calefaccions, poden modificar les seves característiques i fer-los més al·lèrgics. Els fums de cuines o d'incineració de residus també resulten fonts contaminants.

“Una de cada tres persones patirà una malaltia al·lèrgica al llarg de la seva vida”

L'exposició al diòxid de carboni al començament de la vida pot perjudicar la funció pulmonar per sempre, a causa d'una inflamació dels bronquis. Això comporta desenvolupament d'asma, gravetat de les crisis i visites a urgències o ingressos hospitalaris. El canvi climàtic amb disminució de la pluja afecta la qualitat de l'aire i augmenta les infeccions respiratòries. **Els infants sempre seran més vulnerables que els adults**, doncs les vies respiratòries són més estretes i passen moltes hores realitzant activitats a l'aire lliure, molts cops respiren per la boca i això fa que els contaminants sense filtrar arribin als pulmons. L'exposició als contaminants en una dona embarassada pot alterar el sistema immunitari del fetus i predisposar-lo a l'asma i l'al·lèrgia.

Com afecten les espècies ornamentals a les ciutats

Serviria d'alguna cosa canviar les espècies ornamentals presents a les ciutats? Considerant que ens tornem al·lèrgics al que ens envolta, resulta lògic pensar que al cap d'uns anys, les al·lèrgies haurien variat però la malaltia continuaria. Els tipus de pol·len més abundants en general a l'atmosfera de Catalunya són les cupressàcies (23%), el plàtan d'ombra (10%), la parietària (6%), l'olivera (5%), les gramínies (4%) i les quenopodiàcies (35), tot i que això variarà segons la zona geogràfica de Catalunya. Cal dir que els pòl·lens que més problemes causen a la població al·lèrgica són, per aquest ordre, les gramínies (50%), el plàtan d'ombra (25%), la parietària (20%), les cupressàcies (15%), l'olivera (15%) i les quenopodiàcies (10%).

Es poden consultar els nivells de pol·len atmosfèric al següent [enllaç](#) de la Universitat Autònoma de Barcelona i comparar-los amb els símptomes que es presenten, d'aquesta forma tindrem més garantia de la participació dels pòl·lens en la causa de la malaltia.

“L'exposició al diòxid de carboni al començament de la vida pot perjudicar la funció pulmonar per sempre, a causa d'una inflamació dels bronquis”

Predisposició genètica i hereditària

La persona neix amb la **predisposició a desenvolupar al·lèrgia**, a que el seu sistema de defensa consideri un enemic a coses que no ho haurien de ser, i el que queda per veure és el moment en que aquesta al·lèrgia es posa de manifest i desenvolupa una malaltia (asma, rinitis, conjuntivitis...). Aquesta predisposició **és genètica i hereditària**.

Qualsevol malaltia respiratòria empitjorarà amb la contaminació, igual que ho fa amb la humitat o les infeccions. Tot i que l'aire molt saludable pot anar carregat de pol·len que pot ser agressiu per a determinats pacients al·lèrgics, l'aire contaminat sempre serà perjudicial. Cada cop resulta més car el preu a pagar per al que anomenem progrés.

El desenvolupament d'asma així com l'augment de les crisis que presenten els pacients, van associats directament als contaminants. L' Organització Mundial de la Salut , considera que el 93 % de la població infantil està exposada a nivells de partícules fines (les que provoquen més problemes) superiors als permessos. Considera que 630 milions d'infants més petits de 5 anys estan exposats a nivells de contaminació per sobre de la qualitat de l'aire que estableix aquesta organització i que una de cada quatre morts de menors de 5 anys, està directa o indirectament associada a riscos ambientals.

“Qualsevol malaltia respiratòria empitjorarà amb la contaminació, igual que ho fa amb la humitat o les infeccions”

Increment de les al·lèrgies

L'augment de les al·lèrgies **estarà provocat per noves sensibilitzacions en els mateixos pacients** (asma, al·lèrgia als aliments, al làtex...) **així com per nous afectats per aquestes malalties**. Al·lèrgies alimentàries que fa anys eren una part molt petita de les consultes per al·lèrgia, han crescut exponencialment i fins i tot, al·lèrgies a aliments que eren molt poc habituals en infants, com l'al·lèrgia a una proteïna vegetal que anomenem LTP, resulten habituals actualment.

No podem assegurar que la contaminació sigui també la causant d'aquest augment d'al·lèrgia als aliments, però potser en uns anys en puguem trobar el motiu del que és una realitat indiscutible. Ja fa un temps, es va qualificar l'al·lèrgia com l'epidèmia del segle XXI.

A la nostra mà està impedir que l'aire que respirem sigui cada cop menys saludable, tant a dins com a fora de casa. Cal que ens hi posem de seguida, pensem que el futur el tenim a tocar i cal que respirar sigui possible.

Carles Lucas Giralt. Al·lèrgòleg
Cap del Servei d'Al·lèrgia Sant Pere Claver - Fundació Sanitària

Referències Bibliogràfiques

- Web [Xarxa Aerobiològica de Catalunya](#)
- Article. [La SEICAP advierte de que la contaminación aumenta los casos de asma infantil](#)
- [Guia Asma bronquial](#) . Societat Catalana d'Al·lèrgia i Immunologia Clínica
- Article. [La contaminación ambiental agudizará las alergias en una primavera complicada para los alérgicos](#)
- Article. [Un estudio demuestra que la contaminación diésel potencia las alergias](#)
- Article. [La contaminación y el asma alérgica, una relación peligrosa dentro y fuera de casa](#)

Enllaços d'interès

- Web [Servei d'Al·lèrgia](#)
- Web [Sant Pere Claver – Fundació Sanitària](#)
- Llegeix “La Càpsula” [Les colònies per conèixer l'asma i l'al·lèrgia](#)
- Llegeix la “Guia de salut” [Tens al·lèrgia i t'has de vacunar?](#)
- Llegeix més articles a “[La Càpsula](#)”
- Llegeix les nostres “[Guies de Salut](#)”

C. Vila i Vilà, 16 08004 Barcelona | Tel. 93 442 39 03
info@spcsalut.org | www.spcsalut.org